

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRING

Til Regionsrådet i Region Hovedstaden

Konklusion

Vi har revideret det af Region Hovedstaden aflagte investeringsregnskab for bevilling til "Akutmodtagelse med observationssenge på Bornholms Hospital", sagsnr.: 1300-11-2018-01, for regnskabsårene 2015-2017. Investeringsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regioners budget og regnskabsvæsen, revision mv.

Investeringsregnskabet udviser en samlet anskaffelsessum på 53.207.894 kr.

Det er vores opfattelse, at investeringsregnskabet for bevilling til "Akutmodtagelse med observationssenge på Bornholms Hospital", for regnskabsårene 2015-2017, i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med retningslinjerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regioners budget og regnskabsvæsen, revision mv.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision, Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regioners budget og regnskabsvæsen, revision mv. og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af opgørelse". Vi er uafhængige af regionen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet - anvendt regnskabspraksis samt begrænsning i distribution og anvendelse

Vi henleder opmærksomheden på, at opgørelsen er udarbejdet i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regioners budget og regnskabsvæsen, revision mv. Som følge heraf kan regnskabsopgørelsen være uegnet til andet formål.

Vores erklæring er udelukkende udarbejdet til brug for Regionsrådet og Regionen og bør ikke udleveres til eller anvendes af andre parter.

Vores konklusion er ikke modificeret som følge af disse forhold.

Ledelsens ansvar for opgørelsen

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af investeringsregnskabet, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med retningslinjerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regioners budget og regnskabsvæsen, revision mv. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde investeringsregnskabet uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Herudover er det ledelsens ansvar, at opgørelsen er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter.

Revisors ansvar for revisionen af opgørelsen

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om opgørelsen som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision, Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regioners budget og regnskabsvæsen, revision mv. og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af opgørelsen.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i opgørelsen, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af regionens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den praksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen, samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Roskilde, den 19. februar 2018

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Per Lund
Statsautoriseret revisor

**Afsluttende investeringsregnskab for meddelt investeringsbevilling til
 ”Akutmodtagelse med observationssenge på Bornholms hospital” – 48 mio. kr. til
 rådgiverydelser, udførsel m.m.**

På regionsrådets møde den 3. februar 2015 godkendte regionsrådet, at der blev meddelt investeringsbevilling på i alt 48 mio. kr. rådgiverydelser, udførsel m.m. i forbindelse med etablering af ny akutmodtagelse med observationssenge på Bornholms Hospital.

Projektet på Bornholms Hospital vedrører en ombygning af den eksisterende akutmodtagelse, samt to tilbygninger i (2 plan). Den ene tilbygning rummer 1813 og sengeopbevaring og den anden tilbygning intensiv, observationssengene og vagtværelser. Der til kommer indkøb af teknisk- og medicoteknisk anlæg og inventar.

Regnskabet for denne bevilling aflægges hermed (vedhæftet bilag 3,2: regnskab med restbudget):

Bygning:	Budget	Regnskab	Regnskab (anlæg)			Regnskab i
		(drift)	2015	2016	2017	alt
Kontrakter:		2015	2015	2016	2017	
Total rådgivning: Alectia	4.423.200		2.564.376	933.186	925.638	4.423.200
Fagentreprise 1: Råhus Entreprenørfirmaet Jens Møller Gudhjem A/S	5.896.000		2.612.615	2.943.660	339.725	5.896.000
Fagentreprise 2: Murer- og stål- konstruktioner PL Entreprise A/S	3.124.400		188.795	2.935.605		3.124.400
Fagentreprise 3: Lukning og komplettering Bjarne Niensens Byggeforretning	7.403.328		261.484	6.764.130	377.714	7.403.328
Fagentreprise 4: Overflader Maler- og gulvfirmaet ApS V/ Casper Holm Nielsen	1.569.675			1.402.456	167.220	1.569.675
Fagentreprise 5: VVS og blik Bravida	4.603.946		395.205	3.766.021	442.720	4.603.946
Fagentreprise 6: Ventilation Flemming Svendsen VVS	2.858.166		68.500	2.189.233	600.433	2.858.166
Fagentreprise 7: El Axel Sørensen A/S	3.178.071		300.000	2.650.000	228.071	3.178.071

Uforudsete udgifter vedr. kontrakter (15 pct.) af kontraktsum for entrepriser	4.958.518		470.236	8.454.398	2.618.869	11.543.503
Estimater:						
Tillægspris for rørisolering - Bravida	409.000			368.100	40.900	409.000
Råhus til konferencerum	300.000			231.262	68.042	299.304
Byggherreindkøb	2.000.000			1.661.584	514.816	2.176.400
Øvrige poster (kr.)	2.190.696		1.085.853	613.895	151.947	1.851.695
Byggeleder	1.300.000		626.790			626.790
Byggherre indkøb - Overvågning (medico IT) (kr.)	2.000.000			1.698.360	302.634	2.000.994
Patientkald (kr.)	300.000			109.789	207.344	317.133
IT-trådløs m.m. (kr.)	200.000				66.222	66.222
Loftlifte (kr.)	135.000			134.140		134.140
Sine (kr.)	250.000		0	0	0	
Drift:						
A1 - Fødeafdeling	400.000	343.926		0		343.926
A1 - Intensiv	400.000	325.099		0		325.099
OP - flytning m.m	100.000	56.901		0		56.901
I alt	48.000.000	725.927	8.573.854	36.855.820	7.052.294	53.207.894

Regnskabet viser et merforbrug i forhold til bevillingen på 5,2 mio. kr., svarende til et merforbrug på 10,8 pct. Merforbrug består i høj grad af uforudsete omkostninger som følge af fejl og mangler i udbudsmaterialet fra Niras A/S indenfor de 7 fagentrepriser – og tillige på optionen for etablering af 7 vagtværelser.

Etablering af den nye akutmodtagelse har været meget udfordret af dårlig rådgivning fra totalrådgiver Niras A/S. Udbudsmaterialet har i gennem hele processen vist sig at være både mangelfuld og fejlbehæftet, hvilket har medført en høj grad af uforudsete udgifter i forhold til kontakterne med fagentrepriserne. Bornholms Hospital havde i projektet oprindelige budget afsat 15 pct. af den samlede entreprisensum på 33,1 mio. kr. svarende til 5 mio. kr. til uforudsete udgifter. Realiserede 11,5 mio. kr. (35 pct.)

I forbindelse med det stigende forbrug til uforudsete omkostninger gennemgik projektets byggeleder i foråret 2017 samtlige aftalesedler for at fastslå hvorvidt omkostningerne kunne henføres til henholdsvis mangler eller fejl i udbudsmaterialet, og om disse igen havde medført ekstra udgifter grundet forsinkelse. På baggrund af denne gennemgang blev der identificeret aftalesedler for 7,5 mio. kr., som Bornholms Hospital vurderede direkte eller indirekte kan tilskrives mangelfuld rådgivning.

Bornholms Hospital har på den baggrund forhandlet med totalrådgiver om dette mulige retskrav på 7,5 mio. kr., med henblik på at denne holdes økonomisk ansvarlig for omkostninger som følge af mangler og fejl i materialet fra rådgiver. Derudover fakturerede rådgiver Bornholms Hospital for et ekstra krav på 0,9 mio. kr., grundet – ifølge rådgiver – ikke kontraktmæssige ydelser. Betalingen af disse fakturaer tilbageholdt Bornholms Hospital.

Bevisbyrden i totalrådgivning vedrørende byggesager (udbud/kontrakt) er erfaringsmæssigt meget tunge at løfte. Bornholms Hospital har derfor både rådført sig med Kammeradvokaten og Center for Ejendomme. Deres bud lyder på en sandsynlig kompensation på mellem 0,5 og 1 mio. kr. På den baggrund er der i november 2017 indgået et forlig med rådgiver, der bevirker at rådgivers honorar modregnes omkostninger for 0,9 mio. kr. Bornholms hospital har modtaget kreditnotater på dette beløb.

Akutmodtagelsen blev ibrugtaget i etaper, men den officielle indvielse og ibrugtagning for den primære del, akutmodtagelsen, intensiv og observationssenge skete 13. januar 2017.

Der er samlet foretaget aktiveringer i anlægskartoteket pr. 1. februar 2017 for 52,5 mio. kr. under henholdsvis anlægsgruppe: bygninger (47,5 mio. kr.), teknisk anlæg (0,5 mio. kr.), medicoteknisk anlæg (2,3 mio. kr.), IT-hardware (0,3 mio. kr.) og inventar (1,9 mio. kr.). De restende 0,7 mio. kr. vedr. etablering af midlertidige afdelinger for fødsler, intensiv og dele af operationsgangen og er i driften for 2015.

Bornholm Hospital, den 10. januar 2018

Underskrift/signatur _____

Niels Reichstein Larsen, Hospitalsdirektør

3.2 - Regnskab med budget, forbrug og restbudget ekskl. moms.

PSP.nr.	Kontrakter:	Budget	Regnskab (drift)		Regnskab (anlæg)			Regnskab i alt	Restbudget
			2015	2015	2015	2016	2017		
A-13100-04-03	Total rådgivning: Alectia	4.423.200			2.564.376	933.186	925.638	4.423.200	0
A-13100-04-04	Fagentreprise 1: Råhus Entreprenørfirmaet Jens Møller Gudhjem A/S	5.896.000			2.612.615	2.943.660	339.725	5.896.000	0
A-13100-04-05	Fagentreprise 2: Murer- og stålkonstruktioner PL Entreprise A/S	3.124.400			188.795	2.935.605		3.124.400	0
A-13100-04-06	Fagentreprise 3: Lukning og komplettering Bjarne Nielsens Byggeforsretning	7.403.328			261.484	6.764.130	377.714	7.403.328	0
A-13100-04-07	Fagentreprise 4: Overflader Malers- og gulvfirmaet ApS V/ Casper Holm Nielsen	1.569.675				1.402.456	167.220	1.569.675	0
A-13100-04-08	Fagentreprise 5: VVS og blik Bravida	4.603.946			395.205	3.766.021	442.720	4.603.946	0
A-13100-04-09	Fagentreprise 6: Ventilation Flemming Svendsen VVS	2.858.166			68.500	2.189.233	600.433	2.858.166	0
A-13100-04-10	Fagentreprise 7: El Axel Sørensen A/S	3.178.071			300.000	2.650.000	228.071	3.178.071	0
A-13100-04-11	Uforudsete udgifter vedr. kontrakter (15 pct.) af kontraktsum	4.958.518			470.236	8.454.398	2.618.869	11.543.503	6.584.986
	Estimater:								0
A-13100-04-14	Tillægspris for rørsolering - Bravida	409.000				368.100	40.900	409.000	0
A-13100-04-16	Råhus til konferencerum	300.000				231.262	68.042	299.304	-696
A-13100-04-20	Bygherreindkøb	2.000.000				1.661.584	514.816	2.176.400	176.400
A-13100-04-02 (c)	Øvrige poster	2.190.696			1.085.853	613.895	151.947	1.851.695	-339.001
A-13100-04-02 (h)	Byggeleder	1.300.000			626.790			626.790	-673.210
A-13100-04-12	Byggeherre indkøb - Overvågning (medico IT)	2.000.000				1.698.360	302.634	2.000.994	994
A-13100-04-17	Patientkald	300.000				109.789	207.344	317.133	17.133
A-13100-04-18	IT-trådløs m.m.	200.000					66.222	66.222	-133.778
A-13100-04-19	Løftlift	135.000				134.140		134.140	-860
A-13100-04-21	Sine	250.000			0	0	0	0	-250.000
	Drift:								0
A-13100-04-02-0	A1 - Fødeafdeling	400.000	343.926			0		343.926	-56.074
A-13100-04-02-0	A1 - Intensiv	400.000	325.099			0		325.099	-74.901
A-13100-04-02-0	OP - flytning m.m	100.000	56.901			0		56.901	-43.099
	I alt	48.000.000	725.927	8.573.854	36.855.819	7.052.294	53.207.894	5.207.894	